

■ Partnerský projekt BeNative

Covid rozšířil povědomí o PCR testování. Tlak na naše laboratoře je teď enormní, říká Jana Thomas Cílková

Filip Magalhães
filip.magalhaes@hn.cz

Ke konferenční místnosti, kde na nás čeká ředitelka EUC Laboratoří Jana Thomas Cílková, procházíme chodbou obloženou krabicemi. Jedná se o testy, které budou co nevidět odeslány do měst a obcí po celé republice, aby je žáci základních a středních škol měli v souladu s vládními covidovými opatřeními k dispozici k povinnému testování každé pondělí či první den nového vyučovacího týdne. V prostorách laboratoří EUC, které patří k největším soukromým hráčům ve zdravotnickém byznysu v Česku, je v současné době poměrně rušno. Přitom před nástupem pandemie covidu-19 se všemi nepřijemnostmi s ní spojenými v nich ale panoval relativní klid.

„Soustředili jsem se hlavně na naše samoplátcovské balíčky. Zájem o ně se před koronavirem rozjížděl poměrně hezky. V rámci těchto balíčků jsme nabízeli – a stále nabízíme – samoplátčům vyšetření funkce jater, kardiovaskulárního systému nebo protilátek na klíšťovou encefalitidu,“ vyjmenovává Thomas Cílková. Oblíbené jsou například i speciální testy pro vegany a vegetariány. Ty mají zjistit, zda jim kvůli jejich stravě nechybí v těle nějaké živiny.

Covid ovšem nyní zapříčinil, že se veřejnost domnívá, že se EUC Laboratoře i další podobná zařízení zabývají výhradně tímto virem. „Není to pravda. Standardní vyšetření, která se prováděla před pandemií, se dělají i teď během ní, i když samozřejmě ustoupila do pozadí,“ uvádí Thomas Cílková. „Kromě PCR laboratoří zde máme i laboratoř biochemickou, hematologickou či mikrobiologickou. PCR metoda vlastně vyšla ve známost až kvůli covidu – každý dnes ví, o co jde, což dřív úplně neplatilo,“ doplňuje.

Podle ní covid s sebou nepřinesl jen samá negativa. Lidé se více naučili starat se o své zdraví a vážít si svého těla. Dnes už tak lépe vnímají možnost jít si do laboratoře zaplatit nějaký test nebo preventivní balíček. „Dříve toto nebylo, lidé si mysleli, že laboratoře jsou něčím, co funguje jen pro doktory,“ připomíná Thomas Cílková s tím, že největším benefitem, který EUC nabízí, je možnost využít služeb aplikace Lékař online 24/7.

„I když si člověk vybere balíček na míru, který ho zajímá, nemusí mu přichodit výsledky vůbec nic říkat. K tomu by potřeboval medicínské, biochemické či jiné podobné vzdělání. Lékař online 24/7 je s ním na dálku probere, a pokud zjistí nějaké výrazné výchylky od ideálního stavu,

doporučí další postup,“ upozorňuje ředitelka EUC Laboratoří. Mezi vhodná řešení mohou patřit doplňky stravy nebo léky, ve vážnějších případech je pak potřebná fyzická konzultace s lékařem.

Thomas Cílková zde upozorňuje na propojení laboratoří, kterým šéfuje ona, a na následnou diagnostiku, již má na starosti doktorka Petra Bomberová Kánská, vedoucí lékařka služby Lékař online 24/7. „Jde tak o dva z několika pilířů EUC,“ míní Thomas Cílková.

400 lidí

■ Na toto číslo narostl v pandemii počet zaměstnanců pracujících pro laboratoře EUC. Původně jich bylo jen 180.

Tyto balíčky na míru jsou oškálované jak pohlavím, tak věkem. Starší pacienti mohou využít vyšetření prostaty nebo kolorektálního karcinomu. Pro muže nad pětáctičet let pak je k dispozici balíček s názvem „Zdraví muže 45+“, který zahrnuje vyšetření krve, moči a stolice. „Pro děti balíčky nemáme, protože u samoplátčů se testuje až od 18 let,“ uvádí Thomas Cílková.

Koronavirus nás zatím neopouští
Covid se do našich životů vřítel extrémně rychle – a bleskovým změnám se samozřejmě nevyhnula ani EUC. „Byla potřeba postavit novou PCR laboratoř, protože v té původní jsme neměli tak velkou kapacitu, a navíc jsme museli nabrat neuvěřitelné množství nových lidí. Jenže o ty jsme se museli přetahovat s ostatními, protože o ně měly ze zřejmých důvodů zájem i další laboratoře. Pro všechny šlo o neuvěřitelný stres,“ vzpomíná Thomas Cílková.

EUC Laboratoře se tak během krátké doby rozrostly ze 180 na 400 lidí. „Část lidí poté odpadla, ale vlastně jsme tímto způsobem odědili zrno od plev a zjistili, kdo umí hrát týmově a táhne to s námi, a kdo naopak při první potíži odpadne. Pak se situace postupně stabilizovala, nejhorší bylo ovšem ono adaptační období. Zase to ale aspoň bylo akční,“ konstatuje.

Náročné je přizpůsobovat se stále se měnícím vládním opatřením. „Musíme jít velmi rychle, s dobou,“ říká Thomas Cílková. „Nejprve probíhalo testování ve firmách a pak se přidaly ještě školy. Rada změn v testování přichází v sobotu a v pondělí už se spouští. Takže my máme většinou přibližně den a půl,

a ještě k tomu o víkend, abychom určili, jaké nastavíme procesy,“ vysvětluje.

Konec antigenních testů znamená jediné: ty, které nyní mají na skladě, jsou teď ve větší míře nepoužitelné. „Některé budeme moci poslat zdravotníkům, protože ti mají výjimku a nemusí se testovat PCR metodou. Naštěstí si nedržíme příliš velké zásoby, a to právě proto, že každou chvíli platí něco jiného,“ uvádí Thomas Cílková.

Mnohem více než přebytek antigenních testů ji však děsí tlak na PCR laboratoře. „Pokud se zase budou muset povinně testovat všichni zaměstnanci ve firmách, tak ten nápor na nás zase naroste.

covního koloběhu očekává rychlý. „Máme laboratoře, celkem dostatečné prostory, lékaře. Umíme se tak postarat o všechno. To nemá žádné zařízení, nejde o samozřejmost. Jinde se musí i najímat externisté,“ dodává.

Balíčky na štítnou žlázu i přítomnost drog

K objednání samoplátcovských balíčků nejsou potřeba žádanky od lékaře, což může být výhodou. Na druhou stranu je pak ale neproplácí pojišťovna. Ceny vyšetření v EUC se pohybují v rozmezí od nerealizovaných dvou stovek až po pět tisíc korun podle toho, o jaký konkrétní balíček má člověk zájem. Cílem

SKUPINA EUC

■ Zdravotnická skupina EUC tvoří největší síť ambulantních klinik v ČR. Je největším poskytovatelem ambulantní péče, prémiové péče, mamoscreeingů a lékařské péče pro zaměstnavatele.

■ Od roku 2011 investovala 544 milionů korun především do modernizace přístrojů, vzdělávání zaměstnanců a elektronizace systémů a služeb.

■ V 25 zdravotnických zařízeních napříč Českem, 23 lékárnách a 11 laboratořích zaměstnává 2230 zdravotníků, kteří poskytují péči 1,3 milionu pacientů ročně.

Ředitelka EUC Laboratoří Jana Thomas Cílková zdůraznila, že test či preventivní balíček si může objednat každý.

Foto: Matej Slávik

Přitom už teď je to takové na hraně. Dalším obrovským problémem je nedostatek lidí, kterých je na trhu málo. Navíc s tím, jaký má nyní covid boom, roste počet nakažených – většina vzorků, které testujeme, vychází jako pozitivní,“ upozorňuje šéfka laboratoří.

„Těšili jsme se, že se vrhneme zpátky na naše balíčky, bohužel se covid vrací stále dokola,“ říká s tím, že nyní čeká útlum na dva až tři měsíce, poté by se mohla situace opět, aspoň na nějakou dobu, uklidnit. Nástup zpátky do „normálního“ pra-

je poskytnutí uceleného pohledu na stav zdraví pacienta a včasná reakce na případné odchylky od normálu.

Nežádanějšími balíčky jsou preventivní programy Prevence Basic a Prevence Komplex, které se soustřeďují na laboratorní vyšetření krve, moči, funkce jater nebo slinivky. Jako bonus pak slouží výše zmíněná konzultace s lékařem na dálku – komunikace přes telefon či chat je navíc v dnešní době, kdy se riziko nákazy opět zvýšilo, bezpečnější.

Mezi lidmi je oblíbené také vyšetření štítné žlázy, srdce nebo nové i buněčné imunity proti koronaviru. Specifickým je pak test na přítomnost drog v organismu, například heroínu, extáze nebo kokainu.

Tento článek je součástí projektu Medicína budoucnosti, který Hospodářské noviny připravují ve spolupráci se zdravotnickou skupinou EUC.

Inzerce

MEDICÍNA BUDOUCNOSTI

Mějte své zdraví pod kontrolou

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY